

Rybnik, 4 lutego 2021 r.

Sygn. akt III Ka 461/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy w Rybniku - III Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Jacek Myśliwiec

Protokolant: Beata Pinior

w obecności oskarżyciela Rafała Figury Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Wodzisławiu Śląskim
po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2021r.

sprawy: **B. Z. /Z./**

s. E. i R.

ur. (...) w R.

oskarżonego o przestępstwo z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Raciborzu

z dnia 21 lipca 2020r. sygn. akt II K 38/20

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok:

II. obciąża oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłatą za II instancję w kwocie 180 (sto osiemdziesiąt) złotych i zasadza od niego wydatki postępowania odwoławczego w kwocie 20 (dwadzieścia) złotych.

Sędzia Jacek Myśliwiec

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	III Ka 461/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	-	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyrok Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 21 lipca 2020r. sygn. akt II K 38/20

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)	

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiężle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>1. obraza przepisów prawa materialnego, tj. art. 1 §1 kk i art. 4 §1 kk przez niezastosowanie ustawy karnej z chwili inkryminowanego zachowania tj. czerwca 2018r. lecz ustawy karnej w brzmieniu obowiązującym od 15 listopada 2018r. i obowiązującej w chwili orzekania,</p> <p>2. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia tj. art. 35 §2 kpk przez jego niezastosowanie i nie przekazanie sprawy do sądu właściwego miejscowo,</p> <p>3. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 167 kpk w zw. z art. 4 kpk, przez nieustalenie na etapie postępowania przygotowawczego kondycji finansowej przedsiębiorstwa z dowodu biegłego z zakresu rachunkowości oraz niewyjaśnienie kondycji finansowej przedsiębiorstwa,</p> <p>4. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia tj. art. 410 kpk przez nieujawnienie na rozprawie dokumentów z informacji komorników, informacji US w W., ZUS w P. i oparcie na nich wyroku,</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	5. błąd w ustaleniach faktycznych przez przyjęcie wniosków, które nie odpowiadają prawidłowości logicznego rozumowania.	
Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie, albowiem zarzuty w niej podniesione nie są zasadne.</p> <p>Odnosząc się do pierwszego zarzutu apelacji oskarżonego obraży przepisów prawa materialnego, tj. art. 1 §1 kk i art. 4 §1 kk przez niezastosowanie ustawy karnej z chwili inkryminowanego zachowania tj. czerwca 2018r. lecz ustawy karnej w brzmieniu obowiązującym od 15 listopada 2018r. , wskazać należy, iż zmianie uległo tylko to, że do art. 12 kk dodano §2. Art. 12 §1 kk inkorporował treść uprzedniego art. 12 kk. Z kolei przepis art. 12 §2 kk, in concreto tej sytuacji nie dotyczy.</p> <p>Jeżeli z kolei chodzi o zarzut obraży przepisu art. 35 §2 kpk poprzez jego niezastosowanie i nie przekazanie sprawy do Sądu właściwego miejscowo, tj. do Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim, wskazać należy, iż właściwość miejscowa została ustalana w sposób prawidłowy. Miejscem realizacji umowy zawartej przez oskarżonego z pokrzywdzonym był R., znajdujący się w obrębie właściwości Sądu Rejonowego w Raciborzu i to właśnie ten Sąd był sądem właściwym do rozpoznania niniejszej sprawy.</p> <p>Odnosząc się do zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, wskazać</p>		

należy, iż zarzut ten byłby słuszny tylko wtedy, gdyby Sąd I instancji oparł swój wyrok na faktach, które nie znajdują potwierdzenia w wynikach postępowania dowodowego, albo też z faktów tych wysnuł wnioski niezgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego. Takich uchybień Sąd Rejonowy w przedmiotowej sprawie się nie dopuścił, albowiem Sąd ten wskazał dowody na których oparł swoje ustalenia faktyczne, a jednocześnie wskazał przesłanki, którymi kierował się odmawiając wiary dowodom przeciwnym. Z faktu, że sąd merytoryczny dokonał oceny dowodów – do czego zresztą był zobowiązany, nie wynika samo przez się, że poczynione ustalenia faktyczne są błędne jeśli ocena dowodów zebranych w sprawie nie wykracza poza ramy określone w przepisach postępowania, zwłaszcza zaś w art. 4 i 7 kpk. Sąd Rejonowy dokonał oceny dowodów w sposób bezstronny, nie przekroczył granic oceny swobodnej, a przy tym uwzględnił zasady wiedzy i doświadczenia życiowego, a swój pogląd na ostateczne wyniki przewodu sądowego przekonująco uzasadnił w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku. Podkreślić należy, że wynikające z art. 7 k.p.k. prawo swobodnej oceny dowodów jest jedną z najistotniejszych prerogatyw sądu, a zarzut obrazy tego przepisu może być skuteczny tylko wtedy, gdy zostanie wykazane, że sąd orzekający oceniając dowody naruszył zasady logicznego rozumowania, nie uwzględnił przy ocenie dowodów wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Z kolei zarzut błędów w ustaleniu faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia byłby słuszny tylko wtedy, gdyby Sąd I instancji

oparł swój wyrok na faktach, które nie znajdują potwierdzenia w wynikach postępowania sądowego, albo też z faktów tych wysnuł wnioski niezgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego. Takich uchybień Sąd rejonowy w przedmiotowej sprawie się nie dopuścił, albowiem Sąd ten wskazał dowody na których się oparł co do ustaleń faktycznych, a jednocześnie wskazał przesłanki którymi kierował się odmawiając wiary dowodom przeciwnym. Z faktu, że Sąd merytoryczny dokonał oceny dowodów, do czego zresztą był zobowiązany nie wynika samo przez się, że poczynione ustalenia faktyczne są błędne jeśli ocena dowodów zebranych w sprawie nie wykracza poza ramy określone w przepisach postępowania, zwłaszcza zaś w art. 4 i 7 k.p.k. W istocie sąd rejonowy dokonał oceny dowodów w sposób wieloaspektowy i bezstronny, nie przekroczył granic oceny swobodnej, a przy tym uwzględnił zasady wiedzy i doświadczenia życiowego, zaś swój pogląd na ostateczne wyniki przewodu sądowego przekonująco uzasadnił w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku.

Odnosnie wyjaśnień oskarżonego, to wypada tylko zauważyć, że wyjaśnienia te zostały poddane przez Sąd I instancji wnikliwej analizie i konfrontując je z całokształtem ujawnionych okoliczności uznał je za niewiarygodne mające na celu uniknięcie odpowiedzialności karnej. Za zupełnie nieprzekonywującą uznać należy twierdzenia oskarżonego jakoby niezrealizowanie zobowiązań miało charakter następczy, i nie było działaniem na niekorzyść spółki (...).

Nie ulega wątpliwości, iż oskarżony działał z bezpośrednim zamiarem pokrzywdzenia spółki (...). Już w chwili składania zamówienia nie miał możliwości zapłaty za towar, o czym jednak nie poinformował sprzedającego. W tym czasie oskarżony posiada już zadłużenie na rzecz innych osób (zajęcia komornicze), a także na rzecz Urzędu Skarbowego i ZUS. Oskarżony część zadłużenia zrekompensował poprzez świadczenie usług transportowych na rzecz pokrzywdzonego, jednakże usług tych zaniechał od października 2018r. twierdząc, że wtedy zwolnili się jego kierowcy – co nie polegało na prawdzie, albowiem w dalszym ciągu prowadził on działalność gospodarczą. W tym miejscu należy wskazać, iż ustalenie kondycji finansowej przedsiębiorstwa oskarżonego nie wymagało dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości, o co wnosili skarżący. Zgromadzone w sprawie dowody z dokumentów tj. wyroki sądowe, informacje komorników, informacje ZUS i US, których treść i autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron, obrazują jaka była kondycja finansowa firmy oskarżonego.

Niezasadny jest również zarzut skarżącego nieujawnienia na rozprawie dokumentów z informacji komorników, informacji US w W., ZUS w P., a oparcie na nich wyroku. Jak wynika z protokołu rozprawy z dnia 8 lipca 2020r. Sąd postanowił, zgodnie z art. 405 §2 kpk dokumenty zawnioskowane aktem oskarżenia oraz zawnioskowane przez strony (w tym dokumenty wskazywane przez oskarżonego) że zostają ujawnione bez odczytania (k.261 verte).

Przy przestępstwie z art. 286 §1 kk nie chodzi o deklaracje oskarżonego o chęci wywiązania się z zawartej umowy, gdyż takie odwoływanie się do przeżyć psychicznych musi mieć wsparcie i odzwierciedlenie w towarzyszących faktach i okolicznościach. Należy przypomnieć skarżącemu, iż w aktualnie obowiązującym porządku prawnym przyjęto tzw. normatywną teorię winy. Tym ona różni się od teorii winy przyjętej na gruncie kodeksu karnego z 1969r. tzw. psychologiczno – normatywnej, iż nie odwołujemy się do przeżyć psychicznych - w tym wypadku woli oskarżonego wypełnienia zawartej umowy, lecz do treści normy i zawartych tam sfer powinności. Art. 286 kk wymaga od sprawcy działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Należy jednak zwrócić uwagę, że nie chodzi wyłącznie o korzyść majątkową dla oskarżonego, lecz o jakąkolwiek korzyść odniesioną także przez inne osoby. Niekorzystne rozporządzenie mieniem przez pokrzywdzonego rodzi z drugiej strony odniesioną przez inny podmiot korzyść. Niewątpliwie zatem pierwszy z normatywnych elementów art. 286 §1 kk został spełniony. Drugim z tych normatywnych elementów jest wprowadzenie w błąd w następstwie którego następuje niekorzystne rozporządzenie mieniem. Już sam fakt zatajenia przed kontrahentem swojej sytuacji majątkowej, a co się z tym wiąże zatajenie potencjalnej komplikacji w realizacji umowy, czy też jej spłata w innej formie niż pierwotnie uzgodniono (np. kompensata), wskazuje na celowe wprowadzenie w błąd pokrzywdzonego. Każda firma prowadzi swoją działalność planowo i uwzględnia w niej zawierane

kontrakty których brak realizacji lub nieterminowa realizacja, powoduje negatywne konsekwencje w funkcjonowaniu danego podmiotu gospodarczego. W istocie rzeczy taki kontrahent staje się de facto kredytodawcą umożliwiającym funkcjonowanie firmy z którą taki kontrakt zawarł. Gdyby kontrahent wiedział, że dostarczając dany towar spotka się z zaległościami w jego spłacie zapewne nigdy z oskarżonym takiej umowy by nie zawierał. W efekcie błędu rozporządził on niekorzystnie swoim mieniem, gdyż de facto do chwili wyrokowania oskarżony nie uregulował swojego zobowiązania.

Jak wynika z treści zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a głównie zeznań świadka M. G., oskarżony złożył zamówienie drogą elektroniczną z odroczonym terminem płatności na 7 dni i zapewniał, że zapłaci za towar. Zarówno z zeznań w/w świadka jak i zeznań świadka M. P. wynika, że w związku z brakiem zapłaty zaproponowano oskarżonemu odpracowanie zaległości przez świadczenie usług transportowych na rzecz pokrzywdzonej spółki (...). Jednakże po kilku wykonanych usługach zaprzestał dalszego ich świadczenia.

Należy ponownie przypomnieć, iż deklarowana przez oskarżonego chęć wywiązania się z umowy ma wyłącznie walor przeżyć psychicznych, które jako takie na gruncie obecnie obowiązującego kodeksu karnego nie mogą być podstawą oceny winy oskarżonego. W kontekście wyżej naprowadzonych okoliczności, apelacja oskarżonego skuteczną być ona nie mogła. Z tych też powodów Sąd odwoławczy

zaskarżony wyrok jako prawidłowy utrzymał w mocy.	
Wniosek	
o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Z uwagi na bezzasadność zarzutów apelacji wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania nie mógł być uwzględniony.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Wszystkie rozstrzygnięcia wyroku Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 21/07/2020r. sygn. akt II K 38/20	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	

W świetle zebranego i prawidłowo ocenionego przez Sąd I instancji materiału dowodowego nie ulega wątpliwości, że oskarżony dopuścił się przypisanego mu przestępstwa. Mając powyższe na uwadze i uznając analizę materiału dowodowego dokonaną przez Sąd Rejonowy za prawidłową Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwi ęz le o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwi ęz le o powodach uchylecia	
2.1.	Konieczno ść przeprowadzenia na nowo przewodu w ca łości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwi ęz le o powodach uchylecia	
3.1.	Konieczno ść umorzenia post ępowania # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwi ęz le o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczeg ółnej podstawy prawnej umorzenia	

4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II.	Z uwagi na treść wyroku Sąd obciążył oskarżonego kosztami postępowania odwoławczego.

7. PODPIS
Sędzia Jacek Myśliwiec